

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 576/2014-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. septembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť J. P., zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Gavalčinom, Platanová 5, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 22 P 150/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. P. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júla 2014 doručená sťažnosť J. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Košice I

(ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 22 P 150/2010 (ďalej aj „namietané konanie“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom doručeným okresnému súdu 29. júna 2010 domáhal zverenia svojich maloletých detí do striedavej starostlivosti oboch rodičov a tiež zrušenia vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Napriek nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 480/2013 z 12. decembra 2013 (bol doručený právnomu zástupcovi sťažovateľa a okresnému súdu 7. februára 2014, pozn.) a štyroch rokov od podania návrhu na súde, vec nie je právoplatne skončená.

3. Sťažovateľ v sťažnosti napáda aj postup zákonnej sudkyne na pojednávaní konanom 4. februára 2014, ktorá podľa neho *„odmietala zaprotokolovať dôkazy podstatné pred vynesenie rozsudku vo veci, hrubo ma ohovorila a urazila. Počas pojednávania mi bolo viac krát upreté právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.“*

4. Sťažovateľ namieta aj zdĺhavý postup okresného súdu, ktorý znalcovi ustanovenému 4. februára 2014 doručil spis až 24. júna 2014.

5. Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„... Základné právo na spravodlivé súdne konanie upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom sudkyne Okresného súdu Košice I, v konaní č.k. 22P/150/2010-4 porušené bolo.

... Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom sudkyne Okresného súdu Košice I, v konaní č.k. 22P/150/2010-4 porušené bolo.

... Základné právo upravené v čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom sudkyne Okresného súdu Košice I, v konaní č.k. 22P/150/2010-4 porušené bolo.

... Okresnému súdu Košice I prikazuje aby vo veci konal a prikazuje obnoviť stav pred porušením základného práva a práva upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky zároveň ruší uznesenie Okresného súdu Košice I zo dňa 4.2.2014 a prikazuje mu, aby sa vo svojom rozhodnutí vo veci oprel o znalecký posudok č. 01/2009, nachádzajúci sa v spise sp. zn. 15C/41/2008 o rozvode.

... Sťažovateľovi... priznáva finančné zadosťučinenie 10 000 EUR...

... Sťažovateľovi... priznáva trovy právneho zastúpenia vo výške podľa vyčíslenia advokáta, ktoré je Ministerstvo spravodlivosti SR povinné zaplatiť na účet advokáta, ktorého sťažovateľovi pridelí Ústavný súd SR - do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. “

II.

6. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanovených zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka vecí, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

9. Vo veci sp. zn. IV. ÚS 480/2013 sa nerozhodovalo o podmienkach konania, ale o veci samej, ktorou bol nárok sťažovateľa na ochranu ústavnosti individualizovaný tvrdením o porušení jeho základného práva na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v namietanom konaní okresného súdu. Ústavný súd rozhodol vo veci

samej nálezom 12. decembra 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť 7. februára 2014. Ten istý nárok na ochranu ústavnosti uplatnil sťažovateľ aj v tomto konaní. Tvrdí, že bolo porušené jeho základné právo na konanie bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 22 P 150/2010.

10. Z týchto právne významných skutočností vyplýva, že ústavný súd by mal opätovne konať a rozhodovať vo veci, o ktorej už pred necelými 5 mesiacmi rozhodol. Tento záver platí aj napriek tomu, že v ďalšom období od doručenia nálezu sp. zn. IV. ÚS 480/2013 bol postup okresného súdu týkajúci sa znaleckého dokazovania podľa tvrdenia sťažovateľa zdĺhavý. Ide totiž o také krátke obdobie, ktoré vylučuje, aby ústavný súd, ak by nepovažoval sťažnosť za neprípustnú, mohol rozhodnúť znova tak, ako vo veci sp. zn. IV. ÚS 480/2013. Táto doba by žiadnym ústavne významným spôsobom neovplyvnila pôvodné rozhodnutie ústavného súdu, čo potvrdzuje aj stabilná judikatúra ústavného súdu, ktorá obdobie nečinnosti v takom rozsahu zásadne nepovažuje za dobu relevantne zasahujúcu do základného práva na konanie bez zbytočných priet'ahov.

11. Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť podaná po takej krátkej dobe od doručenia prvého nálezu ústavného súdu nie je prípustná pre prekážku rozhodnutej veci podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto rozhodol o nej tak, ako to je uvedeného vo výroku tohto rozhodnutia (obdobne napr. IV. ÚS 200/03, IV. ÚS 157/04, IV. ÚS 242/07, III. ÚS 101/2011 a III. ÚS 12/2012).

12. Ústavný súd však pripomína, že dlhšie obdobie nečinnosti všeobecného súdu, prípadne iné jeho konanie (neefektívny, nesústredený postup súdu), ktoré by boli v príčinnej súvislosti s porušovaním základného práva na konanie bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, by nemuseli byť prekážkou prípustnosti opätovného konania a rozhodovania vo veci samej podľa § 24 zákona o ústavnom súde.

13. Ústavný súd nad rámec k tomu konštatuje, že sťažnosť bolo možné odmietnuť aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, keďže právny zástupca sťažovateľa nedoručil ústavnému súdu najmä jasný a zrozumiteľný návrh rozhodnutia (petit), ktorým je

podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd viazaný, čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Návrh na rozhodnutie o sťažnosti (petit), tak ako ho formuloval sťažovateľ (bod 5), nezodpovedá správne mu označeniu konania, pod ktorou sa v súčasnosti vedie na okresnom súde. V rámci výroku sťažnosti vyhovujúcemu nálezu namietané konanie totiž bolo spojené s konaním sp. zn. 21 P/72/2008, v ktorom už predtým citovaným nálehom ústavný súd konštatoval porušenie jeho práv. Takisto aj požiadavka sťažovateľa, aby ústavný súd sa pri svojom rozhodovaní „oprel o znalecký posudok č. 01/2009“, resp. na úhradu trov právneho zastúpenia Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, rovnako nespĺňa zákonné požiadavky, a napokon aj odôvodnenie sťažnosti nekorešponduje s jej petitom, keďže sťažovateľ namietané porušenie označeného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a porušenie „základného práva upraveného čl. 12 ods. 2 ústavy“, ktoré navyše považuje za základné právo, vôbec neodôvodnil (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde). V neposlednom rade ústavný súd dodáva, že k prípadnému porušeniu sťažovateľom označených práv mohlo eventuálne dôjsť postupom okresného súdu, a nie samotnej sudkyne.

14. Uvádzané nedostatky sú síce odstrániteľné, ústavný súd však sťažovateľa na ich odstránenie nevyzýval, pretože je kvalifikovane zastúpený advokátom. Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné). Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

15. Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa konštatuje, že sťažnosť bolo možné odmietnuť aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2014